

HETI SZEMLE

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI HETILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egy évre	— — — — —	6 korona — fillér
Félévre	— — — — —	3 „ —
Negyedévre	— — — — —	1 „ 50 „
Tanítóknak és kézműiparosoknak egy évre		4 korona.
		Egyes szám ára 20 fillér.

Felelős szerkesztő

BÁTHORY ENDRE.

A lap kiadója:

A „PÁZMÁNY-SAJTÓ”

A szerkesztőséget és kiadóhivatalt illető össze-
küldemények, pénzek, hirdetések stb. a „Pázmány
sajtó” czimére küldendők, (Iskolaköz 3. sz.)

Hirdetések jutányos árban vételnek fel.

Nyitvány sora 40 fillér.

A lap megjelenik minden szerdán

Folyik tovább.

Folyik a kísérletezés. Amint látszik, a legfelsőbb helyen erős az elhatározás, hogy továbbra is fent kell tartani a szabadelvű pártot a kormányon. Ha ez nem lenne így, semmi nehézségbe nem került volna a Felsőnek, hogy kormányt adjon a nemzetnek abból pártból, amely ő maga óhajt, amely mellett a választások alkalmával megnyilatkozott. Ez az eljárás birt volna szorosan parlamentáris jelleggel, más kombinációra a nemzet döntésének első pillanataiban gondolni nem is lehetett. Hiszen ezt a döntést maga a király provokálta, ami azt jelentette, hogy tájékozódni kíván a többség akarata felől. A tájékoztatás megtörtént és mégsem kap az ország minisztériumot az egyesült ellenzék sorából.

Ma már biztosra vehető, hogy gróf Andrassy Gyula tárgyalásai kudarcra végződtek, ami azt jelenti, hogy az udvar az egyesült ellenzéknek a legcsekélyebb mértékre szállított nemzeti aspirációit sem hajlandó teljesíteni. Az önálló vámterület kérdésében talán készek volnának odafent koncessziókra, de csak olyan értelemben, hogy ne következzenek be soha. Szóval maradjon ígéret, maradjon a papiroson. A határidőt ugyanis tizenkét esztendőre kívánják kitolni, e rengeteg idő alatt pedig sok, de nagyon sok fordulat bekövetkezésére lehet és kell is számítani. Hiszen a politikai életben még máról holnapra sem teljesen megbízható a következtetés. Egyebekben, nevezetesen a katonai kérdésben még csak ígéretre sem hajlandók, ami pedig szintén nem járna valami nagy kockázattal, mert hiszen az ígéret bevéltésénél az újabb teremtett helyzetek szoktak döntő befolyással lenni.

A választások óta eltelt idő után kétségtelennek látszik, hogy a bécsi körök teljesen biztak Tisza győzelmében, hiszen másként nem is reszkurozták volna meg a házfelosztást. Bekövetkezett azonban, ami még Magyarországon soha sem történt és aminek bekövetkezésére még csak gondolni sem mertek. Maga a nemzet buktatta meg a hatalom birtokában levő kormányt. Nagy lehetett a meglepetés mindenestre. Az első pillanatokban azt sem tudhat-

ták, mit kelljen csinálni. Ezért kapott gróf Andrassy Gyula megbízást tárgyalások folytatására. Időt kellett nyerni a vajudásra is, meg az eszmélkedésre. Eszmélkedés történt, de korántsem abban az irányban, mely az egyesült ellenzék kormányra jutását czélozná, hanem a törekvések oda konkludálnak, miképen lehetne ezt a többséget valami utómódon megtörni. A feladat nehéz, ezért tart a vajudas még most is, és tartani fog előre nem látható időnkig.

A kombináció a legnagyobb valószínűség szerint az, hogy jöjjön egy időszaki minisztérium, amelyik megkapja az indemnitást, esetleg az ujonczjutalékot is, elintézi a leg-sürgősebb ügyeket, aztán talán már pár hónap múlva megcsinál egy újabb képviselőválasztást, melyben az ő szája ize szerint való többségnek kell majd összejönni. Erre a szerepre természetesen csak olyan egyént lehet kiválasztani, aki a mostani parlamenti többség előtt nem gyűlöletes, sőt bizonyos tekintetben rokonszenvvel bír, mert másként a mai többségtől mit sem kaphat meg.

A Láng Lajossal való tervezés halva született eszmének tekinthető, mert a Tisza-párt emberei nek a helyzet jelen állásában nem lehet még csak kísérletezni sem. Mindjárt a legelső gyűlésen leszavazzák. Ebből nem is lesz semmi, hanem Széll és Wekerle nyomulnak előtérbe. Darányi aligha jöhet számításba, mert ő általa a vajudas csak tartana, tisztázni nem tudná, sőt talán nem is akarná a helyzetet abban az irányban, ahogy felülről óhajtják. Széllt nem kergeti az ambíció, sőt sok csalódással terhelten legjobban szeretné, ha békében hagynák. Mondhatjuk tehát, hogy csaknem kizárólag a Wekerle személye az, kinek kormányelnökségében, ha egyelőre másként nem lehet, talán az összes ellenzéki pártok megnyugodnának.

No de a bécsi körök ez alatt a megkaparított regime alatt irtóháborura gondolnak. Lesz-e erre Wekerle kapható vagy sem, az megint más kérdés, sőt feltéve, de meg nem engedve, hogy kapható volna is, nagyon kérdéses, hogy minden koncesszió nélkül, sőt merev negáció ellenére össze tudja-e hozni azt a liberális többséget, melyre jövendő

kormányzásában támaszkodhatik. Erre megint a nemzet fogja megadni a feleletet. Ez pedig olyan rébus, melyet előre megfejteni nem lehet. Tudvalevőleg a választások nagyon sok esélylyel vannak egybekötve, hiszen Tisza sem vállalkozott volna erre a csufos vereségre, ha rosszul szerzett információi alapján teljesen biztosra nem veszi, hogy legyőzhetetlen fél, ámbár őt az erőszak eleve kihirdetett rendszere és ebben az irányban a november 18-án megkísérlett akció nem sok sikerrel kecsegtethette.

Szóval biztosra vehetjük, hogy elhatározott dolog odafent a szabadelvű párt rekonstruálása bármily áldozat árán is. Fog-e sikerülni vagy nem, az már aztán megint a választó polgárság dolga. A bárósítások, kitüntetések, nemességadományozás nap-nap mellett folynak; ne gondolja senki, hogy esetleges dolog, vagy épen érdemek jutalmazása volna a cél, hiszen mindenki olvassa a névsorokat, sokkal mélyebb okai vannak annak, no de most, — épen most a bukott kormány idején.

Másrészt, ha higgadtan, minden pártérdek kizárásával mérlegeljük az ellenzéki koalíció kormányra jutását, ez is csak az ideiglenesség jellegével bírhatna. El sem képzelhető, hogy az a sokféle pártárnyalatból álló többség (függetlenségek, disszidensek, néppártiak, Bánffy-párt és a pártonkívüliek) huzamosabb időre oly kompakt többséget alkothassanak, amelyik össze ne vesszen a maga igazán.

A dolgok mai stádiumában tehát nehéz, — de nagyon nehéz dönteni a koronának. Nem szabad azt feltételezni még a legvérmesebb nemzeti aspiránsnak sem, hogy a koronás király saját országának és hazának érdekei ellen akarjon bármit is cselekedni. Ő, aki a pártok felett áll, köteles meghallgatni az információkat, azonban királyi szava még máig sem hangzott el, nem is hihető, hogy elhangozzék abban az irányban, mely a nemzet létérdekével nem volna azonos.

A választások óta előttünk lefolyt scéna csak az ellentétes pártok tülekedésének, jobban mondva a bécsi urak féltékenységének tekinthető, melyhez még eddig az ideig a király se jót, se rosztat nem

szólt, csak az információkat hallgatta meg. Nem helyes tehát némely lapoknak azon eljárása, hogy a nemzettel szemben a királyt, — és épen a királyt akarják ellentétbe állítani, mert hiszen ennek az eszmének propagálása forradalomra vezet. Ferencz József királyunknak ilyen törekvései soha sem voltak 48-ban még nem is ő intézte az ügyket, de azóta megöregedett nemcsak korban, de bölcsességben is. Ha úgy látszik, hogy nem fogja fel helyesen a helyzetet, tessék eltávolítani mellőle a rossz tanácsadókat, de szent István koronájában legyen bizalmunk a legvégső határig. Az eltávolítási processus már megkezdődött, csak az a kérdés, hogy Bécsben bírják-e tovább lélekzetvétel, vagy Budapesten.

Az áloméletről.*)

Hölgyek! Urak! Tisztelt Közönség!

Ezt a szép szót olvastam valahol: az életet nem érteni kell, hanem jól kell átélni és a zenét nem megírni kell, hanem érezni kell. Ez jut eszembe, mikor a tisztelt közönség ilyen szívesen fogad. Mert megvallom, érteni nem értem ezt a szíves ovációt, azt azonban érzem, hogy kedvesen esik és hálásnak kell lennem érte.

Különben ez a fogadtatás talán folytatása akar lenni annak a szeretetreméltóságnak, a mellyel kath. kaszinóknak amúgy is minden szeretetre méltó alelnökei az embert egy-egy felolvasásra hívják. A férfi előadónak azt mondják: ekkor felolvasó est, te fogsz felolvasni... semmi ellenvetés, kérek, ennek meg kell lenni. Ha csak egy kicsit is szeretsz, te fogsz felolvasni. Erre nem lehet más felelet, mint: roppant szeretlek és hát én fogok felolvasni. Még azt is megmondják egészen a Csiky Gergely Ellenállhatatlanjának erejével, hogy komoly dologról kell az előadást tartani. És az előadó ezt is megfogadja.

Ilyen megbizással állok itt, tisztelt közönség és arra gondolok, mi lehetne komolyabb valami az életnél. Ez a folytonos ébrenlét, munka, riasztó gond, örölkő fájdalom. És minél tovább nyújtjuk ezt az ébrenlétet, annál komolyabb fáradság kél nyomán, annál sötétebb a gond, annál súlyosabb, komolyabb az élet. Még a farsangban is. Pedig ilyenkor szebb az élet, mint máskor: az agglégényi legmélyebb érzésektől egészen az esküvők hevületéig, a legszerényebb máriástól a tomló felbllig, a korcsolyázástól a táncig (a pedagógusok azt szavalják az iskolában, hogy ez „a legbefejezettebb mozgás”), és a csendes pipaszótól egészen a kaszinóbeli „vajdaavatásokig” minden kínálta örömeit. Mégis, még farsangban is igen komoly az élet. Az életnek acélfoga van. Belevág hol az egészségünkbe, hol a zsebünkbe, hol a kedvünkbe, hol a lelkiismeretünkbe.

Szerencsére az ébrenlét életen kívül van egy másik élet is, amely üdítő is, vigasztaló is.

*) Irta és a szatmári Kath. Kaszinó február 26-i felolvasó estjén előadta **Wolkenberg Alajos** dr. theologiai tanár.

Az álombeli életet értem és becses engedelmséggel erről beszélek. Ne méltóztassanak aggódni, nem lesz ez álmos előadás. Az álombeli élet inkább derült, mint csalfa és sokkal érdekesebb, semhogy álmosan lehetne róla beszélni.

Itt van például mindjárt az *alakja*. Az ébrenlét 6000 eszterdős, vén, megaszott remete, gyökereken él, mindig sziklákon jár, néha cammog, máskor olyan nagyokat lép, mint az ősgermánok Vódan istene. Ó az álomélet egészen más valami. Bohókás kis törpe, örökké csacsog, nevet, ugrál, azt a vén remetét el nem hagyja, bolondítja váltig. Néha kézen fogja, keringőt jár vele, ide hajlik, oda hajlik, az öreg utána hajlik, de egyszer csak ráfordul:

— Most mennem kell!

Akkor a kicsi visszaszól:

— Vigy magaddal! S az öreg kénytelen-kelletlen a nyakába veszi s viszi magával

Utközben az öreg akire rátekin, annak jaj, akire vastalpat teszi, az belegörnyed, akibe acélfogát üti, annak a szíve sajogni fog, tomló, néha megszakadni készül. De egy világos nappalon elfárad az öreg, megáll pihenni, a kicsi pedig leugrik nyakából és az öregnek nagy ijedelmére szörnyű dolgokat csinál.

Azt mondja neki:

— Bácsi de nagyra nőtél, na ne légy olyan büszke, még hozzá vaksi is! Hajolj le egy kicsit, nézd csak, most nem sziklákon járunk, hanem zöld pázsiton! — Aztán látod ezt a szegény fiút? Tegnap ránéztél s a nézéssel kiriasztottad az otthonból, az apai anyai jussból, nézd csak, hazahoztam, látod milyen boldog! — Na csak ne lépj olyan szörnyűeket és engem el ne taposs, most nem a te utvesztőidben járunk, hanem puha szőnyegen. Látod, tegnap úgy ráléptél erre a szép házra, hogy recsegettropogott, összeomlott, most megint áll és milyen boldog, aki benne lakik.

Az öreg lépni akar, nyugtalankodik, de a kicsi jó kedvvel folytatja:

— Öreg, öreg! Nem kopott ki még a fogad? A füled mellől láttam tegnap, mikor annak a gyermekleánynak a szívébe belevágtad, be haragos voltál! Hanem, tudod, én mindig vidám és olyan édes vagyok, addig cirógattam azt a szegény teremest, míg elaludt. Nézd csak, milyen boldog, hogy mosolyog, akár csak te a teremtés bájos, napsugaras reggelén...

— Persze akkor ifju voltál, délceg fiu, de tempi passati, azóta megvénültél a feleségeddel, a világgal együtt. Hanem nézd csak, mit tudok én! Itt ez az öreg, aki hozzád vénült. Megsimogatom... így... motyog, hallgasd csak, a szerelmesével beszél ifju szívvvel, édes szóval, aztán szónokol, aztán tüzet vezényel, neki áll a világ és milyen más világ ez, mint a tied, az a vén banya. Csak ne mozdulj, apókám, még újra megvénited ezt az ifjuságot.

És a kicsi kedveskedik:

— Hallgass ide! Nagyon torzonborz vagy én megszépítelek. Hogy fognak utánad bomlani. Így nézz, ... mosolyogj... a szemed, már nem olyan haragos... jól van. Aztán nem szabad olyan nagyokat lépni... Na most dobd el a botodat, aztán tarsd ide a fogad, egy kicsit lereszelek belőle...

De ezt már nem tűri az öreg: félre kölyök, belőlem nem csinálsz csudát! És felveszi az egyetlen tógáját: indulunk...

És indulnak. Az öreg tógája reggel szürkés, mint az idő, délben, mikor boldogok vagyunk, mikor magasan jár a nap a fejünk felett, szinte ragyog, olyan fehér, mikor az élet fájdalomában alábukik a nap, úgy elbarnul, mint a felleges éjszaka.

Neveti is a kicsi ezt a mindig egyforma ruhát. Neki más *kosztümje* van. Nem egy hanem ezerféle, minden nap másba öltözik. És olyan hirtelen vetkezik-öltözik királyi palástba — patyolat ruhába, bálí öltözetbe — mély, fekete gyászba, fekete ruhába. Egyszer szárnyas angyal — sápadt gyermek máskor. Nem ismer nétek rá, mert most meghalt ember — majd kacagó leány, szeleburdi ifju. Csudálatos kis manó! Tessenek nézni: mennem kell, sietnem kell — eldugta a kalapomat, sehol, de sehol se találom; futnom kellene, lecövekelte a lábamat; fizetnem kell és mindenem van, csak zsebem és erszényem nincs, — ő dugta el, ez a kis szárnyas tolvaj. Felelnem kell és semmit sem tudok, kiáltanom kell és hangom nincs. Tönkre tett ez a kis ördögadta!

De aztán milyen barátjuk a szerelmeseknek, a költőknek, az íróknak, az elhagyatottaknak! Már a másik kebelére repítette a szerelmet, tessék meghinni, egy szempillantás ezredik részében megtette. A költőnek a kis ujjába is rimeket teremtett. Annak a pennarágónak más napra olyan éles észet adott, mint a jó borotva. Hát ennek a szegénynek, ennek az elhagyottnak mivel nem rakta meg az asztalát, szobáját, almáriomát, azt a szegény kiégetett szívét! Ez az édes istenteremtette!

Tisztelt közönség! Alelnök uraim! Nem feledkeztem arról, hogy komolynak kell lennem. Ha én most nem igen egyszerű szatmári tanár, hanem teszem fel a nancyi élettani iskola feje, Liébeault professzor ur volnék, tanulóimnak így adnám élő, a mit eddig elmondtam. Szemüvegemet megigazítanám és azt mondanám:

— Urak, az álomélet az ébrenlét élettel a legszorosabb organikus összeköttetésben van. Az álomélet az ébrenléthől szívja fel képeit és az álomélet groteszk alkotásai új elemet visznek be — ezt szemem behunyva, mély sóhaj kíséretében mondanám — legalább is a műveletlen emberek lelki világába, ébrenlétébe.

— Az álomélet ott kezdődik, urak, ahol az ébrenlét kitarad, az attentiv erő kozmopolita jelleget ölt, a fáradság folytán az izomzat kataléptikus elpetyhüdése bekövetkezik, s az idegrendszer ereje is részleges csödbe jut. Ugye urak, jól érthető, amit mondok?

— És jegyezzük meg, urak, hogy az alvás teljes nyugalmi állapot, a léleknek és testnek tökéletes nyugalmi állapota. Igen, ennek világos bizonyítéka, hogy alvás közben az ingerküszöbe magasabban van, az érzéki ingereké épen úgy, mint a lelki ingereké...

Csakugyan, roppant érthető, amit mondok. És ha még megértik, hogy minél éberebb az alvás, annál gyakoribbak az álmok, hogy a felébredést közvetlenül megelőző semisopor csakugy termi az álmokat, nyugodtan bocsátom önöket arra, hogy annak a misztikus életnek legbelső rejtekeibe is behatoljanak majdan, bizonyára széleskörű praxisukban...

Eddig Liébeault ur beszélt, tudományosan komolyan, amint alelnök uraink komolyan ki-

Schmidthauer-
= féle =

Igmándi

keserűviz, reggelenként fél pohárral használva,

köszvényénél, stb. — Az „Igmándi” hatásosságában egyéb keserű vagy hashajtó ásványvizek meg sem közelítik, és saját érdekében cselekszik, ki helyette mást nem fogad el. — Utasítás mellékelve. — Kapható Szatmáron: Wallon Henrik fia, Kaufman I., Beer M., Szűcs J., Kálmán M., Kinál G., Horvát M. Koss K., Ullman Testv. urak üzletében. — Főszékhely és forrástulajdonos: SCHMIDTHAUER LAJOS gyógyszerésznél Komáromban. — Egész üveg 50 fill. fél üveg 30 fill. — Az egyedüli természetes keserűviz, amely kis üvegben is kapható.

vánták Most aztán megint az én figurás törpém fog beszélni. Azt kérdelem tőle:

— Mondd csak a *nacionálédát? Honnan származol?*

A kicsi rám mosolyog Tud mennyei módon mosolyogni, politikusan nevetni és tud határozni. Azt feleli;

— Engem az Isten küld.

Tényleg, tisztelt közönség, vannak a világhistóriában és az üdvösség történetében nevezetes álmok. Itt van március sz. József ünnepével. Ha ez a sz. pátriárka, aki hozzánk esztendőnkint az ibolya alázatosságával és a gyöngyvirág tisztaságával köszönt be, nem látja az Isten akaratából azt az álmot, mely bölcsen int feléje: fuss a Gyermekekkel és Anyjával; ha nem hallja újra: térj vissza . . . , nekünk talán soha sincs kereszten függő, szeretetre szomjazó, szeretettől meghalt Üdvözítőnk! Sok nevezetes álomról olvasunk a szentek történetében, de talán mellőzhetem azokat és talán mellőzhetem II. Szilveszter pápának a magyarokat illető álmát is. Mind azt bizonyítja, hogy az én kis törpém mennyei módon tud mosolyogni s csakugyan az Isten küldötte sok-sok esetben.

El lehetne mondani Artemidoros híres álomfejtéseit, Nagy Sándor, Wallenstein és Napoleon álmát is, de talán jöjjünk közelebb! Quélen Lajos Jácint párizsi érsek volt a múlt század 3—4. tizedében. A forradalmi idők aggasztó gondjai közt augusztus 4-ére, sz. Domonkos napjára forduló éjjelen rémes álmot lát. A Seine folyó rettenetes háborgással fut medrében, a nap gyászfátyollal van borítva, Párizs egész lakossága a Seine partján kezeit tördelve háborog: rettenetes szerencsétlenség, Párizs el fog süllyedni! Egyszer csak a Seine másik partján tiz, fehérbe öltözött férfiut pillant meg az átomlátó érsek; futnak a Seinen ringó nyomorult csónakhoz s emberfeletti erővel eveznek át az innszó partra. Erre a nap lehányja fátyolát s az érsek még látja, hogy vakítóan ragyog, a nép pedig nyugodtan tér vissza Párizsba. . .

Évek telnek, az 1832. i kolera rettenetes pusztítást tesz Párizsban. Az érsek azt hiszi, álma ezt jelenti és csodás erővel siet papságával együtt a kolerások vigasztalására. A kór megszűnik, a nap újra ragyog, csak a tiz fehér embert nem látta az érsek sehol. . .

Egy napon nagy nevet jelentenek be neki. A 19. század egyik nagy tévedettje, de — mondhatnám — legnagyobb bűnbánója akar az érsekkel beszélni, — Lacordaire Henrik.

— Érsek ur, kezdi Lacordaire, sz. Jácint az ön égi pártfogója küld önhöz. Arra kéri, hogy fiait, a (fehértű) sz. Domonkos rendet, amelyet a forradalom elűzött, hozza vissza francia földre. Ma világi pap vagyok, de egy hónap múlva megkezdem ujoncévemet a sz. Domonkos-rendben és egy év múlva rendelkezésére állok, érsek ur. . .

Az érsek elfakad a sirástól:

— Álomom teljesedik s elbeszéli álmát, aztán nagy erőfeszítéssel és áldozatokkal visszatelepíti sz. Domonkos fiait francia földre — épen az egyház és papgyűlölet legádázabb idejében. Tisztelt közönség! Hogy a 19. század hitéletében francia földön mit művelt sz. Domonkos rendje, talán nem kell bővebben fejtegetni. A tény az, hogy óriásokat nevelt és óriás dolgokat művelt. Lacordaire egyike a francia halhatatlanoknak, a francia akadémia tagja s a Notre-Dame szószékét halhatatlan dicsőségre emeli. Nyomában jár Didon atya műveivel és Ollivier aki örököse a Notre-Dame szószékén Lacordairenek.

Az én kis törpém néha az Isten küldi és a kis törpe mennyei módon mosolyog az aggodó emberfiakra.

Utóbbi időben sokszor találkoztam az én kis törpémel s láttam, hogy politikusan nevetni is tud. Január 25-én estefelé mellettem szalad:

— Megállj, kicsi, hová szaladsz?

— Jaj, jaj, rengeteg dolgom van az éjszaka.

— Hol te?

— Pesten. Andrásyval el kell hitetnem, hogy holnap 444 szóval győz Pesten és megbukik Olaszliszkán, Tiszát meg avval kell gyomroznom, hogy 4 szavazattal megbukik a Belvárosban. Aztán szaladok egy miniszterhez az Andrásy-utra és lejáróm előtte Vázsonyit s egész éjjei Szatmárt fogom neki tapsoltatni

— Hát a vén remete mit csinál?

— Mindent másképp csinál, mindenre rá-tapos. Ha láttad volna, milyen szépeket csináltam Nógrádban három hétig, de nem bírok a vén emberrel. Nálatok is jártam. Lidérc lettem a nagy Samu mellén minden éjszaka, de itt már nincs dolgom. Nem alszik most Samu egy néhány éjszaka. Hárman fognak mulatni, a vén remete, Samu, meg Pista gróf a szomszédból.

Nos, tisztelt közönség nem tud az én kis törpém politikusan nevetni?

Ha méltóztattak volna látni, hogy táncolt a minap előttem!

— Ma lesz a hadd el hadd!

Mi, te, kérdezem tőle.

— Vacsora van, nagy vacsora van, éjfélt után lesz vége. Lesz disznópecsenye, nokedli, libamáj, fánk. . . Aztán lefeküsznek, de X bácsi hegyet fog mászni és minden félórán lefordul egy-egy szikláról, azt a nagyszájú ifju urat meg az elefántok közé küldöm vadászni; Ziza nagysámnak bokáig ázik meg a cipellője, olyan vízben-sárban fog járni álmában, az apróságok pedig, Olivér urfi és Viola kisasszony nem vizet, hanem Dunát fognak kiabálni egész éjszaka. . .

S az én kis törpém elkezdett hahotázni, csak úgy zengett belé a szobám és még tán most is hahotázik, mert minden pompásan sikerült.

Schindler theologiai professzor pedig a bécsi egyetemen megsimogatja göndör ősz fűrtit és azt mondja hallgatóinak: Urak, álmokat sokszor a gondviselő jó Isten küld. Tanácsol, vigasztal, erősít velük. Van hozzá hatalma, jó-sága pedig sürgeti, hogy misztikus módon szóljon bele annak az életébe, akit semmiből hozott életre, a teremtés koronájává tett és a szeretet erejével magához emelt!

Vele egy időben néhai Krafft Ebing Grázban és Bécsben ősz szakállát simogatva azt tanította, hogy áloméletünknek egyetlen képe sincs, melyet nem ébrenlevő életünkben meritene, de fantáziánk, ez a folytonosan mozgó bolygó-tűz kombinálja őket gyorsabban mint a vilámlás, úgy, hogy értelmük nem bírja kísérni ennek a kaleidoskopnak képeit; aztán néha nyugodtan mesél, mint ahogy a patak csendes ere hozza vizét, máskor kiabál és bizarrul kalapálja össze jeleneteit, mint ahogy a tátrai Tarpatak szórja szivárványát ősi ágyának kőpárnáin. Minél több tövissel szolgál az ébrenlét, minél idegbontóbb a foglalkozás, annál megrázóbb az álom, reakciók nélkül idegrendszerünk nem bírja kinjait.

Sőt Charcot és Bernheim Párisban, néhai Laufenauer Budapesten erősen appellálnak tengéletünkre: emésztési zavarok, nehéz ételek és korgó nyomor erősen befolyásolják az álmodó embert. Ellenben rendszeres élet, mértékletes élet, hideg víz ellenségei az álmodásnak vagy legalább derültté, édessé teszik azt.

— Mit szólasz ehez, kérdelem a kis törpét.

Elszomorodik, azt mondja:

— Ezek az én ellenségeim.

— Neked ellenségeid is vannak?

— Jaj, de mennyi!

— Kik, te?

— Az orvosok, azok a csunya doktor bácsik; mindenáron azt akarnák, hogy csak az a vén remete létezzék, én meg ne létezzem. Azt mondják: kérem, csak mértékkel étkezni este, aztán egy kis gússz, ilyen gússz, olyan gússz, egy kis hideg lemosás, kevés szivar, semmi szesz, — ez az álmodozás el fog mulni.

— Ne busulj, kicsi, vannak még egészséges emberek, akik szeretnek téged; hidd el, még a doktor bácsik is szeretnek, csak adj nekik minden éjszaka négy kezet, hogy minddel vág-hassanak-metszhessenek. . .

— Igen, feleli a törpe szomorúan, de ott van Bucsánszky Alajos, meg Rózsa Kálmán és kedves neje, azok tönkretesznek. . .

— Hogy, te?

— Nálunk nyomják az Álmoskönyvet és egy álmoskönyvet nyom a kezembe a kicsi, olvassam csak, ő nem tud olvasni, ő csak festeni tud. . .

Olvasom:

— Á — Asszonyt látni — hűtlenség! Ki hinne el ilyet, te kis törpe?!

— B — Bajuszpedró — asszonytársaság.

— D — Deákot látni — öröm — a felnőtteknek. A kicsi már hahotázik. . .

— F — Fűled, ha nagy — butaság.

— K — Kávét ha iszol melegen — megmarnak. No de ilyet! Mikor hideg kávé mellett épen úgy sikerül, harsog a kicsi. . .

— I — Igában lenni — nőtlennek házasság, nősnek papucs.

— Z — Zabálni — szegényen.

— Te, kicsi, nem hiszi ezt el senki, csak ne vess tovább jóízűen. . .

És a kis törpe itt hagyja az álmoskönyvet és jókedvűen szalad a dolga után, mert már este van. Csak annyit ígér, hogy majd reggel fele visszajön, hogy a kaszinói multság után szép álmokat hozzon önöknek, hölgyek és urak!

Mikor elmegy, nyugodtan olvasom tovább az álmoskönyvet. És, ó fátuma az én kis törpémnek, igazságokat találok benne. Megint a két alelnök urról van szó. Az egyik szeptemberben született, a másik novemberben és Bucsánszky Alajos, meg Rózsa Kálmán és kedves neje kihirdetik, hogy a belábbik alelnök, aki szeptemberben született, „szomorgó, de mély érzelmű, örömet szerez az emberek között.“ A gyulábbikról pedig, aki novemberben született, azt mondják, hogy „benne semmi kivető nem lesz, mindenki szereti őtet.“ Igazság, tessék meghinni, szinigazság!

Jó, hogy a törpe nem hallja!

Tisztelt közönség! Jó öreg Szvorényi bácsi, nyelvtudós és irodalomismerő azt mondja Retorikájának egyik helyén, hogy minden írásműnek egy *méla akkorddal* kell végződnie. Keresek ilyen méla akkordot ehez az előadáshoz. Nem tudom, akkord lesz-e és elég méla lesz-e, amit találtam. De a tisztelt közönségen áll, hogy akkorddá tegye és fiatal hölgy hallgatóimtól függ, hogy elég méla legyen.

Azokon az álmokon kívül, amelyeket ebéd után karosszékben, éjszakánként puha ágyban látunk, vannak ébrenlevő álmok is. Vagy jobban mondjam: vannak álmok az ébrenlétben. Például fiatal hölgyeknél ilyen álmok kezdődnek a farsang első órájában és nem fejeződnek be sokszor több farsangnak utolsó órájában sem. Dehát ezekről most már nem beszélhetek, hanem Göre Gáborral vigasztalom kegyes hallgatómagomat: lössz még rúlla! Talán a jövő farsangon!

Addig használjunk egy „természetesen alakuló,“ „alapakkordot,“ azt, hogy a kaszinó szeretetreméltó elnöksége éljen!

H I R E K.

A szatmári küldöttség. Tegnapelőtt este utazott el városunkból azon 25 tagból álló küldöttség, mely tegnap *Kossuth* Ferencnek, városunk magválasztott diszpolgárának, átadta az erről szóló gyönyörű kiviteli oklevelet. A küldöttséget *Pap Géza* polgármester vezette, ki kifejezést adott Szatmár város nagyrabecsülésének, melylyel *Kossuth* Lajos fia iránt viseltetik, s amely abban tükröződik vissza leginkább, hogy a város közönsége polgárai sorában kívánja látni. *Kossuth* meleg szavakkal köszönte meg a Szatmár város részéről ért megtiszteltetést, kijelentvén, hogy nemcsak a nevet óhajtja viselni, hanem mint igaz polgára a városnak, latba veti minden tehetségét igaz és nemes törekvéseinek előmozdítása körül. A küldöttséghez dr. *Kelemen Samu*, városunk orsz. képviselője is csatlakozott. *Kossuth* a hivatalos fogadtatás után szívélyes beszélgetésbe eredt a polgármesterrel, a küldöttség tagjaival.

Felmentett kormányzó. Ő felsége a király *Roszner* Ervin bárót, Fiume kormányzóját, ki hosszabb időn keresztül Máramaros vármegye főispánja volt, s innen lett fiumei kormányzónak kinevezve, ezen állásától saját kérelmére felmentette, s egyúttal a Ferencz József-rend nagykeresztjével tüntette ki.

Bizottsági elnök. *Károlyi* István gróf, Nagykároly városának országgyűlési képviselője, a képviselőház bizottságainak megalakítása alkalmával az összeférhetetlenségi bizottság elnökének választott.

Személyi hir. Vármegyénk és városunk főispánja, *Kristóffy* József tegnap Budapestről székhelyére érkezett.

Megtámadott mandátum. *Bay* Lajos nagybányai szabadelvű képviselő mandátumát a kisebbségben maradt függetlenségi választók petícióval támadták meg, melyet a mult szombaton nyújtottak be a kir. kuriához. *Bay* Lajosnak a nagybányai kerületben dr. *Szapannos* Gerő fővárosi ügyvéd volt az ellenfele, ki azonban a választáson elbukott. Bukását pártfelei a nagymérvű vesztegetésnek és erőszaknak tulajdonítják, ezen a czímen kéri a mandátumot megsemmisíteni. A petíció szerint, melyet *Almer* Lajos és 19 társa irtak alá, *Szapannos* Gerő dr., függetlenséginek 400 szótöbbsége volt, tehát őt illeti a mandátum.

A nagybányai főkapitány. *Schönherr* Antal halálával Nagybánya városában megüresedett a rendőrfőkapitányi állás. A pályázat a vármegye hivatalos lapjában február 16-án jelent meg, a határidő febr. 26-án már le is járt. A kinevezés már a közel jövőben meg fog történni. Nagybányán április 1-én csendőrségi szolgálat lép életbe.

Hymen. *Vetzké* Ede dr., nagykárolyi ügyvéd tegnap esküdt örök hűséget városunkban özv. *Lengyel* Endréné urnő leányának, *Elza* kisasszonynak. — *Gözner* Elek dr., nagykárolyi ügyvéd jegyet váltott városunkban *Schillervein* Ilonka kisasszonnyal. — *Alföldy* László Debreczenből szombaton esküdt örök hűséget Ungváron *Döry* József erdészeti számtanácos leányának, *Emma* kisasszonynak. — *Okolicsányi* Gyula ungvári nyug. pénzügyi titkár jegyet váltott *Rajcsich* Károly nyug. pénzügyi titkár leányával, *Ilona* kisasszonnyal Zomborban. —

Számellenőri kinevezés. A pénzügyminiszter *Bálint* Ferencz székelyhídi másod-

osztályu számellenőrt a nagykárolyi kir. adóhivatalhoz első osztályu számellenőrnek nevezte ki.

Képezdei szakfelügyelők. A vallás-és közoktatási miniszter egy új reformot léptetett életbe, melylyel az összes tanító és tanítónőképző-intézeteket állami szakfelügyelők ellenőrzése alá rendelte. A kath. tanítóképző intézetek *Láng* Mihály pápai állami képezdei igazgató és *Scherer* Sándor bajai állami képezdei igazgató felügyelete alá lettek beosztva. A prot. tanító és tanítónőképző intézeteknek dr. *Kiss* Áron budapesti poglári iskolai tanárképző igazgató lett a felügyelőjük. Az összes nőképző intézetek gazdasági és női kézimunkai szakfelügyeletével *Végessné, Bogyi* Róza egri állami felsőbb leányiskolai tanítónő lett megbízva. Ez az intézkedés mindenestre sérelmes a felekezeti képzőintézetekre, a katolikus Tanügy Tanács már a napokban összejön, hogy tiltakozzék a miniszter ezen rendelkezése ellen.

Gyászhir. *Torma* János drugetházi (Ung m.) gk. tanító váratlan halála mély részvétet keltett egész Ung megyében. A társadalmi tevékenységben nagy szerepet játszó férfit széles körben ismerték. Tagja volt a vármegyei törvényhatósági bizottságnak, kartársai pedig érdemeit méltányolni óhajtván, az ungmegyei általános néptanító egyesület elnökének választották. Tíz évig vezette kiváló tapintattal az egyesület ügyeit. *Torma* abban az idegenajku községen, hol működött, a magyar nyelvnek és szellemnek valóságos apostola volt. Az az ideál dobogtatta egész életén át kebelét, hogy jó magyar hazafiakat neveljen nemzetének.

Tanári kinevezés. A kegyesrendi kormány a nagykárolyi főgimnáziumhoz *Major* József végzett egyetemi hallgatót helyettes tárnának nevezte ki.

A képviselőház jegyzője. A képviselőház tiszti kara a mult héten alakult meg. A tisztségekre a szövetkezett ellenzék tagjai lettek bevéasztva. A kilencz jegyzői állás között egy *Luby* Géza fehérgyarmati képviselővel töltetett be.

Gyászhir. Özv. draskóczy *Dolinay* Péterné, szül. *Ekkel* Krisztina urnő mult hó 24-én életének 86-ik évében Beregszászban elhalt. Hült tetemeit szombaton helyezték örök nyugalomra. A boldogultban *Ekkel* Lajos rónaszéki lelkész nagynénjét gyászolja.

Kitüntetett mintagazda. *Fodor* József sárosmagyarberkeszi földbirtokos kisbirtokát 5 évre mintagazdaságnak rendezte be. A jelzett idő most telt le, mely alatt a gazdaság oly kitűnően vezetett, hogy csakugyan példaadásul szolgálhat. Ezt az érdemet jutalmazta most meg diszoklevéllel a földmívelési miniszter, mely a jeles gazdának egész ünnepélyességgel fog átadatni.

Hymen. *Szöke* Sándor színházunknak egyik jeles tagja holnap esküszik örök hűséget *Garai* Ilusnak, a szintársulat kedvelt naivjának. — *Keselyák* Mihály ungvári kir. adótiszt a napokban esküdt örök hűséget *Katyó* Márton állami iskolai tanító leányának, *Katyó* Margit okleveles tanítónőnek.

Egyesületi ügyész. A keresskedő ifjak köre a mult csütörtökön választmányi ülést tartott *Páskuj* Imre elnöklete alatt, mely alkalommal dr. *Komáromy* Zoltán ügyvédet ügyészének választotta meg.

Pénzügyi kinevezések. A nagykárolyi pénzügyigazgató *Mátray* Aladár nagykárolyi kir. adóhivatali díjtalan joggyakornokot *Mátészalkára* díjas gyakornoknak,

Szaplonczay Miklós fehérgyarmati a lóhivatali díjtalan joggyakornokot ugyanoda díjas joggyakornoknak, *Felner* Áron nagykárolyi lakost a nagykárolyi adóhivatalhoz díjtalan joggyakornoknak nevezte ki.

Gyászhir. *Nagy* Antal érendrédi nyugalmazott körjegyző, a jegyzői karnek egy igen érdemes tagja, halt el a mult csütörtökön életének 69-ik, boldog házasságának 35-ik évében hosszas szenvedés után Érendrénen. Földi részeit szombaton délután helyezték örök nyugalomra.

Tűz városunkban. Csütörtökön éjjel a Fehé-hráz udvarán levő hosszú istálló és raktárhelyiség gyuladt meg, s miután a rendkívül nagy szélviharban az oltás teljesen lehetetlen volt, le is égett. A tűzoltók látva hogy az égő épületet megmenteni nem lehet, arra fordították minden erejüket, hogy a szomszéd házakat mentésük meg. A dühöngő szél rémesen szórta szertesét az égő parazsat a házak tetejére, s daczára, hogy még vizesek a házfedelek, több helyen is tüzet fogot a zsindegy, mert a szél egész égő csóvákat hajított rájuk, a veszélyeztetett pontokon azonban mindenütt őrt állottak a katonák és a lakosság, s a veszélyt elhárították. A tűzoltóság emberfeletti erővel dolgozott, kettő közülök meg is sebesült, ezéjlokat azonban elérték, mert több épület nem égett le. Ugy a vendéglős, mint a személyzet biztosra veszik, hogy a tűz gyujtogatásból keletkezett, mert a raktárhelyiségben ült ki, ahol abban az időben nem járt senki, így a véletlenség ki van zárva. A nagy deszkaajtó alatt kívülről egész kényelmesen be lehetett dobni a kanócot. Az épület a város tulajdonát képezte és biztosítva volt.

Párbaj. *Radó* Bertalan és *Gerő* Sándor a köztük felmerült sértési ügyből kifolyólag pénteken délután pisztolypárbajt vivni állottak egymással szembe a gőztéglagyár háta mellett. A segédek kimérték a távolságot, felállították a feleket, el is hangzott a vezényszó, de erre csak egy lövés dördült el. A felek igen okosan fogták fel a dolgot, csak a lovagiasság üres formaságainak akartak eleget tenni, melynek ostoba lidércnyomása alól még ma is nagyon sokan nem tudják magukat emánczipálni, — de gyilkos egyik sem akart lenni. *Radó* a levegőbe lött, *Gerő* pedig letepte a pisztolyt, ennek daczára a felek nem békültek ki. *Radó* segédei *Heidelberg* Imre és *Révi* Miklós voltak, *Gerő* dr. *Erdélyi* Miksa és *Altmann* Ede, mint párbajorvosok dr. *Vajay* Imre és dr. *Weisz* Károly voltak jelen.

Jutalomjáték. Ma este lesz színházunk egyik legkiválóbb művészenek, *Szentes* Jánosnak jutalomjátéka, mely annál érdekesebb, mert összeesik a mesternek a színi pályán eltöltött 25 éves jubileumával. *Szentes* tehetségével, szorgalmával, törhetetlen ambíciójával és gyönyörű hangjával lépésről-lépésre hódította a tért, így emelkedett arra a magaslatra, hogy kiérdemelje a művész nevet. Ő valóban az. Távolról sem olyan alak, kinek presztizsét a mondvacsinált reklámok akasztották meg, ő maga naturájával, ja minuczialis részletekig átdolgozott játékával a legnagyobb reklam egyénisége mellett. Városunk közönsége elismeréssel honorálja rendkívüli tehetségeit, ami a színésznek mindenestre legnagyobb jutalma. Hiszen azért küzd egész életén keresztül, hogy nevet szerezzen magának, olyan nevet, mely előtt tisztelettel hajlik meg a pártatlan kritika. Hiszszük, hogy mai jutalomjátékán tüntetni fog mel-

lette tömeges megjelenésével városunk közönsége.

A dalegylet meghívója. A szatmárnémeti dalegylet márczius 2-án, csütörtökön, esti 1/28 órakor a társaskör helyiségében, tagjai részére *Solti Vilma* urhölgy, *Füredi Sándor* és *Benkő Miksa* urak szíves közreműködésével, dalestélyt márczius 5-én, vasárnap, délelőtt 11 órakor, a zeneiskola nagytérképében évi rendes közgyűlést tart, melyekre az egyesület összes tagjait, illetőleg a dalestélyre a nagyközönséget tisztelttel meghívja az elnökség Műsor: 1. Dal a dalról. Pogatschnigg Guidótól. A Budai dalárda 40 éves jubileuma alkalmából pályadíjat nyert zenemű. Előadja a dalegylet. 2. Souvenire de Moscou, Wieniawskytól. Hegedűn előadja *Füredi Sándor* ur. Zongorán kíséri *Benkő Miksa* ur, 2 Magyar népdalok, Méder Mihálytól. Előadja a Dalegylet. 4. Nagyária „Ördög Róbert” dalműből, Meyerbeer-től, Éneklí *Solti Vilma* urhölgy, zongorán kíséri *Benkő Miksa* ur. 5. Elvonnélek én... Férfikar Erkeltől. Előadja a Dalegylet. Nem tagok számára belépő díj személyenkint 2 K, családonként 4 K. Tárgysor: 1. Elnöki jelentés lefolyt évről. 2. Pénztári számadás a számvizsgáló bizottság jelentésével. 3. A jövő évi költségelirányzat. 4. A tiszttakar, választmány és számvizsgáló bizottság újból való megválasztása. 5. Az elnökséghez bejelentett indítványok tárgyalása. Szatmár, 1905, évi február 24. Dr. Vajay Imre, elnök. Sándor Venczel, titkár.

Gyászír. Felsőbányán *Háder Ferencz* városi pénztárnok neje, született *Barthos Berta*, hosszas szenvedés után 60 éves korában folyó hó 26-án d. e. 9 óraker meghalt. Az elhunytat nagyszámú rokonság gyászolja, egyszersmind a város egész közönsége is a legnagyobb részvétellel fogadta a közszertetben álló, nemes lelkű urnó elhunytának hírére.

Jegyzői kinevezés. Az igazságügy-miniszter *Fürt Imre* szatmárnémeti kir. járásbírói aljegyzőt jelen alkalmaztatása helyén jegyzőnek nevezte ki.

Kaszinói estély. A múlt vasárnap fényesen sikerült felolvasó estélyt rendezett a kath. kaszinó. Az élvezetes program első száma dr. *Wolkenberg* Alajos theol. tanár felolvasása volt, mely lapunk más helyébe olvasható, melyet rendkívüli figyelemmel hallgatott végig s elismerésének tüntető nyilvánításával jutalmazott a jelenvolt közönség. *Márton* Lázár gyönyörű hangján *Méder Mihály* zongorakísérete mellett előadott éneke csak fokozta az élvezetet, melyek betetőzéséhez találóan járult hozzá *Tóth Mici* kisasszony vonzó közvetlenséggel előadott monológja. A szép előadás után a közönség jó része a kath. kaszinó helyiségeiben gyülekezett össze, hol a mulatságot tánc fejezte be.

Gyujtogatnak. Tegnap este 10 óra tájban meggyultak a Steier Ábrahám izr. hitoktató telkén lévő épületek és rövid egy óra alatt le is égtek. Tekintettel azon körülményre, hogy rövid két hét alatt ugyanezen a telken a harmadik tüzeset ütött ki, kétségtelen, hogy gyujtogatásról van szó. Most mikor még meglehetősen nedvesek a házfedelek, úgy égett a tető mintha pzdorja lett volna. Valószínűnek látszik, hogy petróliummal jóformán preparálva volt. Hogy ki a gazember, természetesen nem tudjuk, a kétségbeesett szomszédság azonban azt beszélte az összeverődött nép közt, hogy az ott lakó fiákeres a gyujtogató, aki minden pakkját bebiztosította busásan s ilyen gázság árán akart tőke pénzhez jutni. Mi csak regisztráljuk az ott elmondottakat, a rendőrségnek lesz majd feladata kideríteni, mi igaz ezekből a vádból.

Kinevezés. Ugocsa vármegye alispánja kinevezte *Margittay* Antal turtarebesi római kath. kántor-tanítót a tiszántúli járás összes községeinek farskola felügyelőjévé.

Bojkottált lap. A Borsszem Jankó című életrajz a Kossuth Lajos emlékéért gyalázó verszetéért újabban a felsővisői Társas kör és a máramarosszigeti jogakadémiai jogászegyesület tiltották ki olvasótermeikből.

Életmentő rendőr. *Tar* András, a Szamos hidjánál ügyeletes rendőr, most közel egymásutánban két emberéletet mentett meg. *Telegdi* Lajosné pár héttel ezelőtt vizet ment meríteni a Szamosra, de a jég leszakadt alatta s a víz alá merült. Tegnapelőtt pedig *Dolha* János napszámos járt így. *Tar* András azonban észrevette, s mindkettőt saját élete veszélyeztetésével megmentette a biztos haláltól.

A szalkai vasut. Erősen épül a mátszalkai vasut, persze nem az, amelyiket Szatmártól terveznek, hanem a nagykarolyi. A munkálatok olyan gyorsan haladnak előre, hogy már június havában Mátészalkáig a vonal teljesen készen lesz és meg is fog nyitattani.

Eltűnt jegyzői irnok. Lengyel Gyula oroszvegi jegyzői irnok 15 kor. hivatalos pénz elcsikkasztása és egyarányóra eltulajdonítása után nyomtalanul eltűnt. A bűn lejtőjére lépett fiatalember ellen a bűnyifeljelentés megtétele.

A harmadik vonat. Május 1-én városunk és Felsőbánya közti egy harmadik vonatot indítanak meg, mely délelőtt 11 óraker csatlakozik a Sziget felől jövő gyorsvonathoz, megvárja a Budapestről jövő gyorsvonatot s Nagybányára délután 4 és 5 óra közt fog megérkezni. Ez a vonat terhet nem szállít s az állomásokon csak 1 percig fog tartózkodni.

Színház.

Csütörtök: A Baba, Révész Ilonka jutalomjátéka. Ezen színházi est nagy szabású tüntetésekre adott alkalmat a címszerepet játszó művésznő mellett. Előzményeit a helyi lapokból bőségesen ismerjük. Előkelő intelligens közönség töltötte meg a színházat. Nem volt ott tombolás, ordítás, mert a közönség a játék egyes kiválóbb helyeit jutalmazó tetszésének s az ünnepezt művésznő iránt való ragaszkodásának oly diskrét s azért mégis oly meleg hangon tudott kifejezést adni, hogy ez a magatarítás valószínűleg üneppé avatta az előadás néhány óráját. Talán soha sem láttunk még annyi csokrot és disztárgyat a színpadon, mint ekkor; a tavasz illúzióját keltette bennünk a sok virág látása, melyekkel tisztelői Révészt elárasztották. Egy öpcesétes levél képviselte a poétikus hangulatban a prózai életet, de már ennek tartalmáról nem tudunk számot adni.

Az előadás művészi színvonala teljesen kielégítette a várakozást. Az ünnepezt színeszőn kedvessége és elevensége mindenkit elragadott. A szindarab bizarr jeleneteit mind megbocsátottuk a kedves játékért s a bravuros énekszámokért. Elmondhatjuk, hogy Révész Ilonka ezen estén mindenkit meghódított, csupán azokat nem, kik elfoglaltságból — otthon maradtak.

„Pázmány-sajtó” (Püspöki nyomda) Szatmár.

881 szám

1904. bvh.

ÁRVERÉSI HIRDETMÉNY.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a szatmári kir. járásbírósnak 1903. évi Sp. III. 1055. számú

végzése következtében dr. **Kereszthehy Lajos** ügyvéd által képviselt **Pinkóczi Antal** javára **Pinkóczi Lajos** ellen 165 K. s jár. erejéig 1904. évi szept. hó 16-án. foganatosított kielégítési végrehajtás után le- és felülfoglalt és 674 K.-ra becsült következő ingóságok, u. m.: borjúk, buza, szekerek, zab és egyebek nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a szatmári kir. járásbírósnak 1904-ik évi V. 922/2 számú végzése oltán 165 kor. tőkekövetelés ennek 1903. évi dec. hó 30. napjától járó 5 % kamatai, és eddig összesen 101 kor. 80 fillérben bíróilag már megállapított költségek erejéig, Nagypaladon alperes lakásán leendő megtartására **1905 évi márczius hó 2 ik napjának délelőtti 10 órája** határidőül kitzetnek és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. cz. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is, el fognak adni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglalták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t. cz. 120 §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Szatmárt, 1905. évi febr. hó 18. napján.

Szász Lajos

kir. bir. végrehajtó

Meghívó.

A barlafalusi Keresztény-Fogyasztási Szövetkezet folyó évi márczius hó 5-én d. e. 11 óraker a gör. kath. iskola helyiségében tartandó I-ső évi közgyűlésre, melyre a t. tagok tisztelettel meghívotnak.

Tárgy.

1. Elnöki megnyitó.
2. Mérleg és számadás előterjesztése.
3. Az igazgatóság jelentése.
4. Közgyűlési határozat a tiszta nyereségről.
5. Felügyelő bizottság választása.
6. Esetleges indítványok tárgyalása.
7. Elnök választás.

Kelt Barlafaluban 1905. február hó 27-én.

Az igazgatóság.

A mérleg az üzletben közszemlére van kitéve. Indítványok három nappal a közgyűlés előtt írásban a helyettes elnöknel terjesztendők be.

Eladó

a Balhás-hegy 22. számú felrigolirozott

szőlő-hely,

a rajta lévő fél házzal együtt. A szőlő déli fekvésű, a vasut és az országut mentén, a kis lippai állomás és a templomut között.

— Értekezni lehet **Kiss Pál** kéményseprő mesterrel Hunyady-utca 32. sz.

Maison fondée 1810.	
Vins fins de Champagne	
Aubertin & Cie	
a Epernay et Chalons s/Marne France	
Valódi francia pezsgő-bor főraktára	
Szatmár és vidéke részére:	
WALLON HENRIK fia fűszer-kereskedése.	
1 üveg ára 7 korona.	

Szolid munka! ————— Pontos kiszolgálás!

VALEK JÁNOS
cipész üzlete **SZATMÁR**(Bölönyi-ház) **Széchenyi-u. 7.**

a püspöki palotával szemben.

Ajánkozik mérsékelt
árak mellett tartós és
csinosférfi, női és gyermek lábbelik,
valamint **tiszti** és **lovagló** csiz-
mák elkészítésére.Iskolás gyermekek részére erős
készítményű lábbelik készülnek.

Hibás lábakra különös gond fordítatik.

Állandó raktár a lefinomabb
bőrökből, cipőfűzőkből és
kenőcsökből. Munkáim tartósságáról üzletem
jóhírneve tanuskodik! 60-26-5**„Szatmári bank“**
résztársaság

Szatmáron Deák-tér 29. sz.

A legkedvezőbb feltételek
mellett nyújt törlesztéses jel-
zálog kölcsönöket földbirtokra
házakra 10-től 65 évig ter-
jedő időre

4%-os záloglevél alapon.

A kölcsönök árfolyam
külömbözet levonása nélkül
készpénzben is folyósíthatnakTudakozódásokra nyom-
ban kimerítő választ adunk

Szatmári bank r. t.

59-13-5

COLOSSEUM VÉTANUIKépek a római amphi-
theatrum történetéből.

Írta:

Tiszt. O' Reilly A J.apostoli hittérítő St. Ma-
ryban, a Fokföldön. ***

Fordította:

Matyeczko Theodor.

Ára 2 korona 40 fillér.

Kapható:

A „Pázmány-sajtó“-ban.

Árjegyzék.**BÖLÖNYI LÁSZLÓ**MÉSZÁROS és HENTES, FRISS és FÜSTÖLT HUSNEMŰEK ÜZLETÉBŐL
Szatmár. Széchenyi-utca sarkán.Helyben
megrendelések
hazaszállítva.

Az árak változás esetén kötelezettség nélkül kóspénz, vagy utánvételt értendők.

5 kilós postarendelvény pontosan eszközöltetik.

Friss husok		Füstölt áruk.	
1 ko. I. Marha hus	56	1 ko. debreczeni páros	90
„ „ Sertés	60	„ „ Lengyel kolbász	80
„ „ Borjú	60	„ „ Sonka kolbász	80
„ „ Bárány	—	„ „ krakói	80
„ „ Juh	—	„ „ Krinolin	80
„ „ Friss hájolvastani	68	„ „ Parizer	80
„ „ szalona	66	„ „ Máj sajt	80
„ „ „ bőr nélkü	68	„ „ Disznófej sajt	74
„ „ Friss kolbász bors.	100	100 pár Virsli tor-nás	5
„ „ fok. citr.	70	100 pár frankfurti	8
„ „ Friss zsír	80	100 drb. Salvaládé	5
Kolbász áruk.			
1 ko. Szalámi	2		
„ „ füst. magyar kolt.	90	1 ko. Sonka páezolt	1
		1 ko. Sonka csont nélk	110
		„ „ kifőve	2
		„ „ Császár hus bőrről	80
		„ „ Karaj bőr nélkü	80
		„ „ Lapoczka és oldal	72
		1 ko. Páezolt nyelv	11
		1 drb. Sertés nyelv	20
		1 ko. Toportó	60
		Szalónk.	
		100 ko. Fehér szalona	70
		1 ko. Paprikás stráf	90
		„ „ Kolozsvári szolet	90
		„ „ Füstölt szalona	80

Tisztelettel

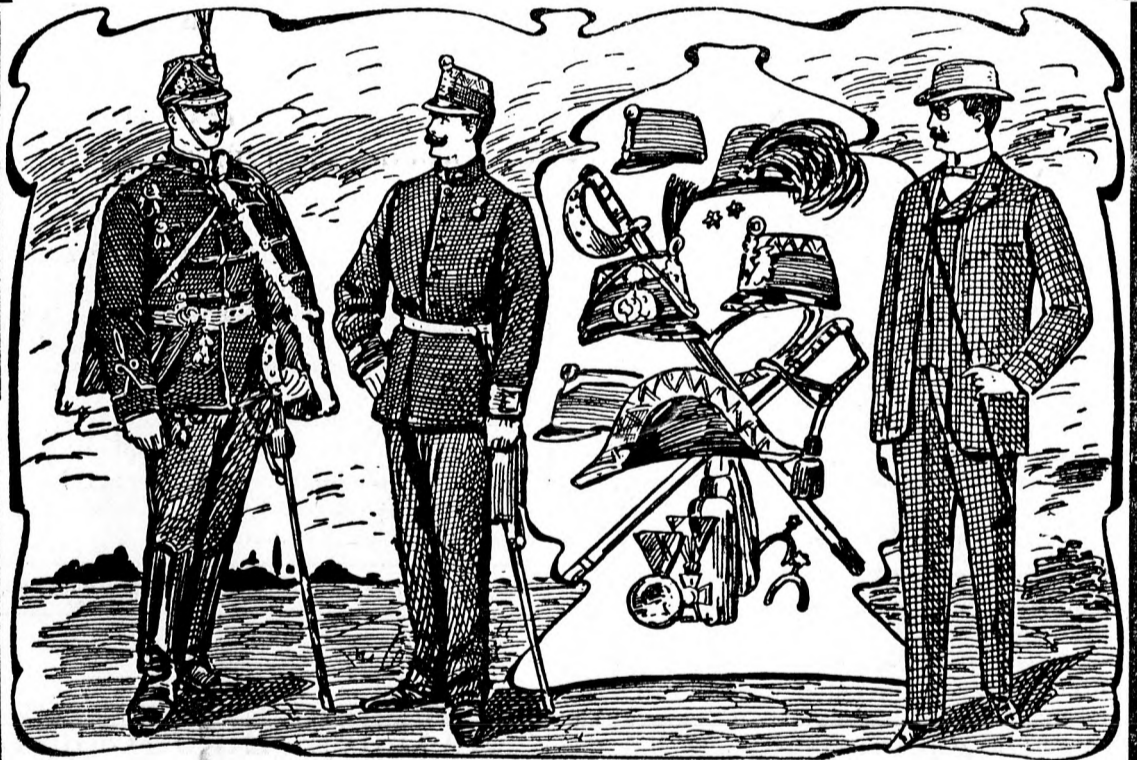
BÖLÖNYI LÁSZLÓ.

4-26-26

INGLIK JÓZSEF

polgári-, papi- és egyenruha-üzlete

Szatmáron, Deák-tér, (Városház-épület).

Több egyenruházati intézet szerződött szállítója

Készít mindennemű *polgári öltönyöket, papi reverendá-
kat*; mindennemű öltöny készítésnél a fősulyt az *elegáns szabás
és finom kivitelre* fektetem, a mellett teljes kezességet vállalok
szállítmányaim valódi színe és tartósságáért.Állandó nagy raktár honi és angol gyártmányú szövetekben. Első-
rangú egyenruházati és hadi felszerelési intézet. Üzletem *nagy for-
galma* által áruimat *olcsóbb ár mellett szállíthatom*, min-
bármely más cég.**Átalakítások gyorsan és olcsón eszközöltetnek.**Kérem ennél fogva engem becses megrendeléseivel megtisztelni biz-
tosítom, hogy a legcsekélyebb megrendelésnél is a legnagyobb meg-
elégedésére fogok szolgálni.

Maradtam kiváló tisztelettel:

INGLIK JÓZSEF,
szabó mester.

5-26-26

Gazdák figyelmébe!

Manhattan nélkül   Manhattan porral
 A gazdaságok gyorsabban akarja felhizlani, aki teheneitől és kecskéitől több és jobb minőségű tejet akar, aki erős igavonó barmokat és tüzes lovakat akar, egyszerűen ki jövedelmezőbb állattenyésztést akar, az használjon

MANHATTAN

Árort. Használatának költsége igen csekély és dusan megtérül. 100 kg. 50 kor 50 kg. 26 kor. **Egy 5 kilós próbaküldeményt 5 kor -ért küldünk postán és bérmentve utánvéttel, hogy a legkisebb gazda is meggyőződhessen a Manhattan por bámulatos hatásáról**
 Központi főraktár:

„Manhattan Electrophor Vállalat”
 Budapest, VIII, Aggteleki-utca 15.

Köhögés,

szamárhurut, rekedtség, elnyálkásodás influenza, csuklás stb. ellen legjobb és minden versenyt kizár a

Tamásy József-féle

NÖVÉNY-CUKORKA,

mely kapható Unger Ulmann Sándor, Boszin József urak és az Irgalmasok gyógyszer-tárában, Mertz István, Szücs József, Róóz Mihály, Molnár Mihály urak fűszerüzleteiben valamint minden nagyobb fűszerüzletben.

Egy doboz ára 40 fillér.

Ugyazintén nálam kapható az általam készített (Tamásy József-féle) **Mell-szörp.** Egy nagy üveg 2 kor. 40 fill., kis üveg 1 kor. 20 fillér. Utasítás: naponta 3-szor egy kávéskanállal bevethető.

PLOMBUS Co. New-York 104 E 106 Str.

PLOMBUS!

250000 hálairat egy év alatt!

Nincs többé fogfájás!
 odvasfog!
 bűzösszaj

Fenti betegségek előidézői kétségtelenül az odvas fogak. Ezen remek amerikai szer, ezen kínos és kellemetlen szenvedéseket

azonnal megszünteti:

„Plombus“-szal mindenki maga

plombirozhatja

fájdalom nélkül és hihetetlen egyszerű módon

odvas fogait:

„Plombus ne hiányzik egy háznál sem, az egyszerű csekély kiadás százszoros kamatja: a nyugalom. A fogfájdalmakat szenvedőket tehát saját érdekében felhívjuk, hogy rendeljék meg ezen valóban remek háziszert, mely az amerikai élelmesség netovábbja!

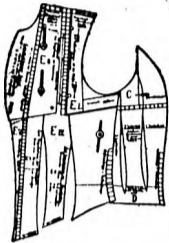
Ára egy adagnak, mely 4-6 odvas fogakra elegendő használati utasítással 2 korona. 2 kor. 10 fill. előzetes beküldése után bérmentve bárhová. Megrendelhető egyedül a Magyarországi képviselőtől, melynek czíme;

„Plombus” szétküldés, Páztó, Heves. m.
 66-15-15

A hölgyvilág részére!

Minden t. hölgy saját maga minden divat szerint, fáradság nélkül készítheti ruháját a **GUSCHELBAUER ANTAL-féle**

Szabályozható Női Derék Szabászati Készülék

Gyári jegy.

segélyével, *anélkül*, hogy a *szabászati rajzot megtanulta volna*. Eme készülék minden testalkat részére szabályozható. — *Akadémián vizsgáztam. Számos elismerő levelet kaptam minden országból.* Minden államban törvényileg védve és *szabadalmazva*.

Egy készülék ára 3 korona utánvét mellett

Guschelbauer Antal Sopron.

Magyarazatok ingyen lesznek küldve.

33-52-43

Képviselők minden helyiségben kerestetnek.

MÜHLE VILMOS

csász. és kir. udvari szállító

TEMESVÁRON.

Mag-, növény-, rózsá-, fák- stb. nagytenyészet.

(Tenyésztőterület: 62 hold = 37 hektár.)

Magvakkból és virághagymákból a legjobbat.

A legnemesebb gyümölcs-, disz- és sorfákat.

A legszebb fenyőfeléket és cserjéket.

Képletekkel bőven ellátott leíró katalógusok ingyen.

Postaszállítmányok magvakkal 5 kor. felül bérmentve.

Minden egyes szállítmányhoz „Mühle tanácsadója a kertművelésben”, a legjobb kertészeti kézikönyv ingyen mellékeltek.
 98-5-8

H I R D E T É S E K E T
A KIADÓHIVATAL
JUTÁNYOS ÁRBAN VESZ FEL.

SZÉNA!

Kölcsey-utca 8-ik szám (szódagyár)

raktárunkból

préselt állapotban eladjuk

saját termésű szénánkat.

70 kg. préselt széna idei I. . 3.50 frt.

70 „ „ „ tavalyi . 3.— „

Telefon:

Raktár 24, — Iroda 14.

Neuschlosz Testvérek.

